

II.

САМОДИВСКО ИГРИЩЕ.

Най-първо там пролет китни губери простира. И най-сетне пак там потъмнела есен глава ще убори, да изплаческаш, късни жалби на вили-самовили по хорá недоизиграни и по песни недопети. А овчари, прекарвайки стада от Балкана към село, зима да зимуват — и те от далечен рид ще се изправят, самодивско игрище още веднаж да зърнат. Че и това лето никой от тях нема кураж при игрището да иде, да погледа буйни хорá на дивни самодиви, за да разправя по тлаки и по седенки.

Ще се приберат те в село и от къщи ще погледват на там, да зърнат, кога пак весела пролет ще пукне. Па и кой ли на съмване не е надничал из прозорче на душна стая за да зърне: не се ли е стопил снега на Самодивското игрище?... Положхне ли лекокрил беломорец из пролома на тъмно усое — най-първо на Самодивско игрище сила ще извие. И до като по ридове и чукари снегът е настражнал в скреж — там на игрището земя се вече прогаля и първо кокиче челце издига. А надникне ли първо кокиче — поглеж и игличина къдра коронка показва, па и минзухари, като пламнали вощеници, светват из меко кадифена тревица; замждрят се пъстрни лалета, засмей се кичест бел зюмбил; засинеят се модролики теменужки — и ей разтлали се китени гобери чак до синия вир. Там, где самодиви след буйно хоро мърни снаги в бистри води изкъпват. И от пресечената канара, — изчиято разтрога сух брест от гръм ударен е дебел клон надвесил, — самодиви презглава да се хвърлят във вира.

И колкото на игрището теменужките да съм засмени, колкото лалетата да съм гиздави — не смей овчар за първа изгора цвете да си откъсне. Че самодивско око и в тъмна нощ вижда, прозира. Знае се, че от там цвет е запой за тази, която любиш, а тя те съвсем не мисли, ала не се помни некой да е цвете от там откъснал. Само еднаж, в незапомнени времена, един е тамо отишъл цвете за запой да откъсне и то се в приказка разправя.

... Кой не знай, че урама е болест неверна; че самодивски гнев е напаст голема; че техната закана до девето колено преследва! Ала мъжа от обич по първа изгора е мъжа най-тежка. И влюбеният живот не щадил.

Такъв бил Стайко овчаря.

Заболел Стайко от обич по Неда Горно-крайката — любов му мира не дава. Кога стадо завръща все над игрището ще мине! От далеч ще го изглежда и все с ум се бъхти-измъж